

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2015/682 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 29ης Απριλίου 2015

σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας υπερχλωρικών στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Υπερχλωρικά απαντούν στη φύση, σε αποθέσεις νιτρικών και καλίου, και μπορούν να σχηματιστούν στην ατμόσφαιρα και να κατακαθίσουν ως ίζημα στο έδαφος και τα υπόγεια ύδατα. Επίσης, εμφανίζονται ως περιβαλλοντικοί επιμολυντές που προκύπτουν από τη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων και από την παραγωγή, τη χρήση και την τελική διάθεση υπερχλωρικού αμμωνίου που χρησιμοποιείται σε πρωδητικές ύλες πυραύλων, εκρηκτικά, πυροτεχνήματα, φωτοβολίδες και αερόσακους, καθώς και σε άλλες βιομηχανικές διεργασίες. Υπερχλωρικά μπορούν επίσης να σχηματιστούν κατά την αποικοδόμηση υποχλωριώδους νατρίου που χρησιμοποιείται για την απολύμανση του νερού και μπορούν να επιμολύνουν το νερό. Το νερό, το έδαφος και τα λιπάσματα θεωρούνται δυνητικές πηγές επιμόλυνσης των τροφίμων από υπερχλωρικά.
- (2) Η επιστημονική ομάδα για τις μολυσματικές προσμειξεις στην τροφική αλυσίδα (ομάδα CONTAM), της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που συνδέονται με την παρουσία υπερχλωρικών στα τρόφιμα ⁽¹⁾. Η ομάδα CONTAM κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η χρόνια έκθεση μέσω της διατροφής σε υπερχλωρικά αποτελεί δυνητική πηγή ανησυχίας, ιδίως όσον αφορά τους καταναλωτές μεγάλων ποσοτήτων στις νεότερες ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού με ήπια έως μέτρια έλλειψη ιωδίου. Επιπλέον, είναι πιθανόν ότι η βραχυπρόθεσμη έκθεση σε υπερχλωρικά δημιουργεί ανησυχίες για τα θηλάζοντα βρέφη και μικρά παιδιά με χαμηλή πρόσληψη ιωδίου.
- (3) Η ομάδα CONTAM επισήμανε ότι υπάρχει ανάγκη για περισσότερα στοιχεία όσον αφορά την παρουσία υπερχλωρικών στα τρόφιμα στην Ευρώπη, ιδίως για τα λαχανικά, τα παρασκευάσματα για βρέφη, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, ώστε να μειωθεί περαιτέρω η αβεβαιότητα κατά την αξιολόγηση του κινδύνου. Υψηλά επίπεδα εντοπίστηκαν στα κολοκυνθοειδή και τα φυλλώδη λαχανικά, ιδίως αυτά που καλλιεργούνται σε θερμοκήπιο ή υπό κάλυψη. Δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία σχετικά με την παρουσία υπερχλωρικών σε τρόφιμα, ιδίως σε τρόφιμα στα οποία έγινε δειγματοληψία μετά την 1η Σεπτεμβρίου 2013. Η ανάλυση των υπερχλωρικών στο πόσιμο νερό θα πρέπει να περιλαμβάνει, ει δυνατόν, και το πόσιμο νερό που δεν εμπίπτει στον ορισμό των τροφίμων, όπως παρέχεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Από την 1η Σεπτεμβρίου 2013 άρχισαν να εφαρμόζονται μέτρα μετριασμού και τα στοιχεία σχετικά με τα υπερχλωρικά από δείγματα που λήφθηκαν στη συνέχεια αντικατοπτρίζουν καλύτερα την αρχή «όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα» σύμφωνα με την εφαρμογή ορθών πρακτικών (δηλαδή τη χρήση λιπασμάτων με χαμηλά επίπεδα υπερχλωρικών) και την τρέχουσα παρουσία υπερχλωρικών στα τρόφιμα.
- (4) Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο να προταθεί η παρακολούθηση της παρουσίας υπερχλωρικών στα τρόφιμα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, να παρακολουθούν την παρουσία υπερχλωρικών στα τρόφιμα, και ιδίως στα εξής:

α) φρούτα, λαχανικά και μεταποιημένα προϊόντα αυτών, συμπεριλαμβανομένων των χυμών·

⁽¹⁾ EFSA CONTAM Panel (Επιστημονική ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμειξεις στην τροφική αλυσίδα), 2014. Επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που συνδέονται με την παρουσία υπερχλωρικών στα τρόφιμα, ιδίως στα φρούτα και λαχανικά. EFSA Journal 2014;12(10):3869, σ. 106 doi:10.2903/j.efsa.2014.3869

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).

- β) τρόφιμα ειδικής διατροφής που προορίζονται για βρέφη και μικρά παιδιά, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 609/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- γ) αποξηραμένα βότανα και μπαχαρικά· τσάι· φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων·
- δ) ποτά, συμπεριλαμβανομένου του πόσιμου νερού.

2. Για να εξασφαλιστεί ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά της παρτίδας στην οποία πραγματοποιείται η δειγματοληψία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που ορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1882/2006 της Επιτροπής ⁽²⁾ για τα φυλλώδη λαχανικά και στο μέρος Β του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής ⁽³⁾ για άλλα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 333/2007.

3. Η ακόλουθη μέθοδος ανάλυσης παρέχει αξιόπιστα αποτελέσματα:

«Quick Method for the Analysis of Residues of numerous Highly Polar Pesticides in Foods of Plant Origin involving Simultaneous Extraction with Methanol and LC-MS/MS Determination (QuPPE-Method) — Version 7.1». Η μέθοδος μπορεί να τηλεφορτωθεί από τη διεύθυνση: http://www.crl-pesticides.eu/library/docs/srm/meth_QuPPE.pdf

Επιπλέον, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί το άρθρο «Analysis of Perchlorate in Food Samples of Plant Origin Applying the QuPPE-Method and LC-MS/MS» στο οποίο αναφέρεται ο τρόπος ενσωμάτωσης του περιβαλλοντικού επιμολυντή «υπερχλωρικά» στην προαναφερθείσα πολυ-υπολειμματική μέθοδο QuPPE. Το άρθρο μπορεί να τηλεφορτωθεί από τη διεύθυνση: <http://www.analytik-news.de/Fachartikel/Volltext/cvuase2.pdf>

Το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού (LOQ) για την ανάλυση των υπερχλωρικών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 2 µg/kg στα τρόφιμα για βρέφη και μικρά παιδιά, τα 10 µg/kg σε άλλα τρόφιμα και τα 20 µg/kg στα αποξηραμένα βότανα, τα μπαχαρικά, το τσάι και τα φυτικά αφεψήματα και τα αφεψήματα φρούτων.

4. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, να διεξάγουν έρευνες για τον εντοπισμό των παραγόντων που οδηγούν στην παρουσία υπερχλωρικών στα τρόφιμα. Ειδικότερα, η ανάλυση της παρουσίας υπερχλωρικών στα λιπάσματα, στο έδαφος και στο νερό άρδευσης και επεξεργασίας κρίνεται σκόπιμη σε περιπτώσεις στις οποίες παίζουν ρόλο αυτοί οι παράγοντες.

5. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα αναλυτικά αποτελέσματα διαβιβάζονται σε τακτική βάση και, το αργότερο, έως τα τέλη Φεβρουαρίου του 2016 στην EFSA, με το μορφότυπο υποβολής στοιχείων της EFSA, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών της EFSA σχετικά με την Τυπική Περιγραφή Δείγματος (SSD) για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές ⁽⁴⁾ και τις πρόσθετες ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων της EFSA.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 2015.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 609/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για τα τρόφιμα τα οποία προορίζονται για βρέφη και μικρά παιδιά και για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, και ως υποκατάστατα του συνόλου του διατολογίου για τον έλεγχο του σωματικού βάρους και για την κατάργηση της οδηγίας 92/52/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 96/8/ΕΚ, 1999/21/ΕΚ, 2006/125/ΕΚ και 2006/141/ΕΚ, της οδηγίας 2009/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 41/2009 και (ΕΚ) αριθ. 953/2009 (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 35).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1882/2006 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, για καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων νιτρικών ιόντων σε ορισμένα τρόφιμα (ΕΕ L 364 της 20.12.2006, σ. 25).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2007, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου, ανόργανου κασπίτερου, 3-μονοχλωροπροπανοδιόλης και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στα τρόφιμα (ΕΕ L 88 της 29.3.2007, σ. 29).

⁽⁴⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>